

Ouderen in Nederland

Feiten & cijfers over ouderen en de problemen waar zij mee kampen

Vergrijzing

- Nederland telde in 2007 2,4 miljoen 65-plussers (14% van de totale bevolking), waarvan 800.000 75-plussers. Dit aantal zal de komende jaren blijven stijgen (in 2040 is 23,6% van de bevolking 65+)
- In 2010 zijn er 3 miljoen ouderen-huishoudens

Eenzaamheid

- In Nederland voelt een miljoen ouderen zich vaak eenzaam (circa 33% van de 65-plussers), waarvan 200.000 zelfs extreem eenzaam. Volgens prognoses van het NIZW en CPB zijn er in 2010 zo'n 1,5 miljoen eenzame ouderen, waarvan er meer dan 310.000 extreem eenzaam zijn. (Bron: NIZW)
- Eenzaamheid verhoogt je bloeddruk, stressniveau en het risico op een depressie. Daarmee zijn deze gevoelens even slecht voor je gezondheid als roken of overgewicht. Vooral bij ouderen kan eenzaamheid gevaarlijk zijn, omdat zij sowieso al zwakker zijn. (Bron: onderzoek Professor Cacioppo 2009)
- Van alle 65-plussers woont ongeveer 40% alleen en van alle 75-plussers ongeveer 55%. Het meest eenzaam zijn alleenwonende ouderen die gescheiden zijn en weinig sociale relaties hebben. (Bron: SCP - Rapportage Ouderen 2006)
- 6,8% van de bewoners in zorginstellingen krijgt nooit bezoek (Bron: Vilans 2007).
- 20% (420.000 ouderen) van de ouderen viert Kerst en Oud en Nieuw niet. Ruim 200.000 ouderen (10 % van de ouderen) in Nederland zitten tijdens de feestdagen zonder bezoek, een kwart van hen (48.000 ouderen) voelt zich hierdoor eenzaam. (Interview-NSS)
- Zelf actief blijven en bijvoorbeeld vrijwilligerswerk doen of deelnemen aan (laag-drempelige) activiteiten vermindert eenzaamheid en de kans op sociaal isolement (prof Jenny Gierveld, VU Amsterdam, 2009)

Armoede

- Van de 2,3 miljoen 65-plussers leeft bijna 10% onder de armoedegrens - met name alleenstaande vrouwen (Professor Braam ND, nov. 2004). Zij kunnen primaire levensbehoeften als huur en energie niet meer op tijd betalen (Bron: SCP).
- 40% van de ouderen maakt geen gebruik van de aftrekposten waar ze recht op hebben.
- Voor 70% van de ouderen is AOW de belangrijkste inkomensbron. Ongeveer 500.000 ouderen beschikken over een aanvullend pensioen van maximaal € 250,-. Zij zijn zelden beter uit, omdat zij hierdoor huursubsidie en andere vrijstellingen verliezen (Professor Braam).

Veiligheid

- 92% van de vrouwen en 71% van de mannen boven de 65 jaar is bang om 's avonds de deur open te doen. De helft van hen gaat minder vaak naar buiten door gevoelens van onveiligheid
- 14% van de ouderen tussen de 65 en de 74 jaar zijn in 2003 slachtoffer geworden van criminaliteit.
- Van alle dodelijke ongevallen onder ouderen vindt 80% plaats in de privé-sfeer.
- Jaarlijks sterven 1.700 mensen a.g.v. een val. Op de Spoedeisende Hulp-afdelingen van ziekenhuizen komen elk jaar 88.000 55-plussers terecht die gevallen zijn. Bij 31.000 55-plussers is het letsel zo ernstig dat ze moeten worden opgenomen. Van de 75-plussers belandt 4-5% op de Spoedeisende Hulpafdeling van een ziekenhuis als gevolg van een val. De meeste slachtoffers zijn vrouw. De gemiddelde jaarlijkse

medische kosten bedragen 410 miljoen euro. (Stichting Consument en Veiligheid, TNO - maart 2006).

Zorg

- Tussen 2006 en 2030 zal de vraag naar zorg toenemen met 34%. Dit is minder dan de groei van het aantal 65-plussers. Een verklaring hiervoor is dat de ouderen van morgen over het algemeen voor hun zorg minder snel aankloppen bij de overheid. (Bron: SCP, nov. 2007)
- De vraag naar verblijf in een verpleeg- of verzorgingstehuis zal tot 2030 groeien met 40%, de vraag naar thuiszorg met 32%. Deze groei wordt voornamelijk veroorzaakt door de vergrijzing. (Bron: SCP, nov. 2007)
- Het feitelijk gebruik van verpleeg- en verzorgingshuiszorg is lager dan de vraag, omdat veel ouderen ervoor kiezen om langer zelfstandig te blijven wonen met hulp van thuiszorg. (Bron: SCP, nov. 2007)
- Ruim 15% van de 85-plussers is ernstig depressief. Bij driekwart wordt de depressie niet herkend, waardoor behandeling achterwege blijft. 40% van de 55 plussers is 6 tot 8 jaar na de behandeling overleden aan de gevolgen van de depressie.
- Meer dan 140.000 ouderen met ernstige beperkingen moeten het zonder zorg stellen.
- In de leeftijdsgroep 75-84 jaar heeft ongeveer 75% langdurige lichamelijke beperkingen (SCP).

Verzorgingshuizen

- Van de bijna 2,3 miljoen Nederlanders 65-plussers wonen er 100.000 in een verzorgingshuis en 50.000 in een verpleeghuis. Nederland telt bijna 1.700 verzorgings- en verpleeghuizen. (bron: SCP, Ouderen in instellingen)
- 29% van de bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen in Nederland is eenzaam. (Bron: Nivel, feb. 2008)
- Een op de tien tehuisbewoners komt helemaal nooit buiten en een op de vijf (40.000 mensen) minder dan een keer per maand.
- Ouderen in zorginstellingen die meedoen aan groepsactiviteiten en vaker een praatje maken met het verzorgend personeel, oordelen positiever over hun leven. Het gaat dan niet zozeer om gesprekken tijdens de zorg, maar meer om een praatje tussendoor. Ze voelen zich bijvoorbeeld meer thuis, voelen zich veilig en minder eenzaam, vervelen zich minder en ervaren meer warmte en genegenheid. (Bron: Nivel, feb. 2008)
- 40% van de tehuisbewoners vindt dat de verzorging gehaast gebeurt en dat het personeel onvoldoende tijd heeft voor een vertrouwelijk gesprek.
- Driekwart van de verpleeghuisbewoners is afhankelijk van hulp van anderen voor de persoonlijke verzorging en het naar buiten gaan.

Bron: www.ouderenfonds.nl